Ročník 1952.

Sbírka zákonů

republiky Československé

Částka 15. **Vydána dne 18. července 1952.** **Cena Kčs 3.50.**

OBSAH:

(24.—26.) 24. Nařízení o organisaci preventivní a léčebné péče. — **25.** Nařízení o sloučení národních dopravních podniků „Československá plavba labská, národní podnik" a „Československá plavba oderská, národní podnik". — **26.** Vyhláška o zrušení úroků z kmenového jmění národních a komunálních podniků.

24.

Nařízení ministra zdravotnictví

ze dne 28. června 1952

o organisaci preventivní a léčebné péče.

Ministr zdravotnictví v dohodě s ministrem vnitra a jednotnou odborovou organisací nařizuje podle § 16 odst. 1 zákona č. 103/1951 Sb., o jednotné preventivní a léčebné péči:

Úvodní ustanovení.

§ 1.

Zdravotnická zařízení pro poskytování preventivní a léčebné péče se podle náplně úkolů člení a organisují tak, aby byla zabezpečena účelně řízená, plynulá a komplexně poskytovaná péče o zdraví lidu.

Druhy a úkoly zdravotnických zařízení.

§ 2.

Druhy zdravotnických zařízení.

Pro poskytování preventivní a léčebné péče jsou určena tato zdravotnická zařízení:

obvodní zařízení (§§ 3 až 6), t. j. obvodní zdravotnická střediska (ambulatoria), lékařské stanice, ženské poradny, dětské poradny a ošetřovatelské stanice, jež jsou organisována podle zdravotních obvodů územních a v závodech podle obvodů dílenských;

okresní nemocnice s okresním zdravotnickým střediskem (polikliníkou), okresní zdravotnická střediska (polikliniky), porodnice a krajské, fakultní, závodní a dětské nemocnice se středisky (§§ 7 až 12);

kojenecké ústavy, dětské domovy a jesle (§§ 13 až 15);

odborné ústavy léčebné a ošetřovací (§ 16);

transfusní stanice (§ 17);

stanice záchranné služby (§ 18);

výzkumné ústavy (§ 19).

§ 3.

Obvodní zdravotnické středisko.

(1) V obvodním zdravotnickém středisku (ambulatoriu) se kolektivní prací zdravotnických pracovníků poskytují obvodní zdravotní služby (služba praktického lékaře, základní péče o ženy a o děti), po případě i péče o chrup, v závodech i jiné odborné služby podle povahy výroby a složení zaměstnanců.

(2) Obvodní zdravotnické středisko tvoří soubor pracovišť v obci nebo v závodě, pokud možno místně soustředěných.

(3) Obvodní zdravotnická střediska pro územní zdravotní obvody, po případě společně pro několik obvodů, se zřizují na venkově a v okrajových částech měst; pro vnitřní části měst se obvodní zdravotní služby zpravidla soustřeďují do okresního zdravotnického střediska.

(4) V závodech s dílenskými obvody se zřizují obvodní zdravotnická střediska závodní (závodní ambulatoria). Je-li v závodě zřízeno okresní zdravotnické středisko závodní, obstarává též služby pro dílenské obvody.

§ 4.

Lékařská stanice.

Lékařská stanice je pracoviště praktického nebo zubního lékaře, po případě dentisty, zřízená mimo obvodní zdravotnické středisko.

§ 5.

Ženské poradny, dětské poradny.

Ženské poradny a dětské poradny obstarávají základní ambulantní péči preventivní a léčebnou o ženy a děti v obcích, kde není obvodní zdravotnické středisko, a podle potřeby i v jiných místech ve zdravotním obvodu.

§ 6.

Ošetřovatelská stanice.

V ošetřovatelské stanici poskytují střední zdravotničtí pracovníci pod pravidelným dohledem a vedením lékaře odbornou první pomoc a obstarávají jiné zdravotnické úkoly podle pokynů lékaře.

§ 7.

Okresní nemocnice se střediskem.

(1) Okresní nemocnice s okresním zdravotnickým střediskem (poliklinikou) obstarává ve svém obvodu působnosti veškerou odbornou péči lůžkovou i ambulantní, pokud není poskytována v obvodních zařízeních nebo není vyhražena zařízením dále uvedeným. K tomu účelu má složku lůžkovou (nemocnici) i složku ambulantní (středisko, polikliniku) s hlavními odbornými odděleními a společná zařízení diagnostická a léčebná. Sloučením zdravotnického střediska s nemocnicí je zajištěno jednotné řízení a poskytování péče lůžkové i ambulantní.

(2) Pro okresy, ve kterých dosud není nemocnice, se zabezpečuje lůžková péče v sousedních okresních nemocnicích účelným vymezením jejich územního okruhu působnosti.

(3) Okresní nemocnice se střediskem soustavně zvyšuje úroveň preventivní a léčebné péče ve svém územním okruhu působnosti tím, že metodicky vede obvodní zařízení.

§ 8.

Okresní zdravotnické středisko.

(1) Okresní zdravotnické středisko (poliklinika) jako zvláštní zdravotnické zařízení je zřízeno v okrese, ve kterém dosud není okresní nemocnice; obstarává ambulantní péči preventivní a léčebnou v obdobném rozsahu jako okresní zdravotnické středisko, které je složkou nemocnice. Pracovně je napojeno na nemocnici, kterou určí krajský národní výbor.

(2) Kromě zařízení uvedených v § 7 a § 8 odst. 1 lze v okrese zřídit další okresní zdravotnické středisko územní nebo závodní, vyžaduje-li toho zvláštní potřeba odborných služeb.

§ 9.

Porodnice.

Porodnice se zřizují zpravidla v okresech, kde dosud není nemocnice, aby byla zabezpečena ústavní péče rodičkám, u nichž lze očekávat normální průběh porodu.

§ 10.

Krajská a fakultní nemocnice se střediskem.

(1) Krajská nemocnice s krajským zdravotnickým střediskem (poliklinikou) obstarává ve svém územním okruhu působnosti prohloubenou a bohatě specialisovanou odbornou péči lůžkovou i ambulantní, vede metodicky okresní nemocnice se středisky ve svém územním okruhu působnosti a obstarává pro ně konsiliární služby. K tomu účelu má zpravidla všechna odborná oddělení lůžková i ambulantní a potřebná společná zařízení diagnostická a léčebná.

(2) Není-li v sídle krajského národního výboru zřízena okresní nemocnice, plní krajská nemocnice její úkoly.

(3) Krajská nemocnice se střediskem, která též slouží lékařské fakultě jako základna pro soustavnou výuku posluchačů, se označuje jako fakultní nemocnice s fakultním zdravotnickým střediskem.

§ 11.

Závodní nemocnice se střediskem.

Pro preventivní a léčebnou péči o pracující zvlášť významného a rozsáhlého závodu, po případně několika místně souvisících závodů zpravidla jednoho podniku, může být zřízena závodní nemocnice se závodním zdravotnickým střediskem (závodní poliklinikou).

§ 12.

Dětská nemocnice se střediskem.

(1) Pro preventivní a léčebnou péči o děti může být zřízena jako zvláštní zařízení dětská nemocnice s dětským zdravotnickým střediskem (dětskou poliklinikou).

(2) Krajská dětská nemocnice plní v péči o děti obdobně úkoly uvedené v § 10 odst. 1 a 2, fakultní dětská nemocnice též úkoly uvedené v § 10 odst. 3.

§ 13.

Kojenecký ústav.

V kojeneckém ústavu se poskytuje ústavní ošetřování kojencům zpravidla jen do jednoho roku, je-li vývoj dítěte ohrožen zejména vrozenou slabostí, vrozenými vadami, proběhlou nemocí, nesprávnou výživou nebo nevhodným domácím prostředím. Zvláštní péči věnuje ústav nedonošeným novorozencům.

§ 14.

Dětský domov.

V dětském domově se poskytuje stálá výchovná a zdravotní péče dětem ve věku od jednoho do tří let, o které nemá kdo pečovat nebo kterým nemůže být poskytnuta v rodině řádná péče a vhodné zdravotní prostředí.

§ 15.

Jesle.

V územních a závodních jeslích se poskytuje výchovná a zdravotní péče o děti ve věku zpravidla od tří měsíců do tří let; tím se jejich matkám umožňuje zapojit se do práce.

§ 16.

Odborné ústavy léčebné a ošetřovací.

(1) Na základní péči v nemocnicích a zdravotnických střediscích navazuje a jejich péči doplňuje léčení a ošetřování v odborných ústavech léčebných a ošetřovacích, ve kterých se poskytuje speciálně zaměřená odborná péče léčebná, nápravná nebo výchovná.

(2) Odborné ústavy se podle povahy chorob a zdravotních stavů osob, pro které jsou určeny, dělí na:

1. léčebny tuberkulosní (léčebny plicní tuberkulosy a mimoplicní tuberkulosy);
2. léčebny psychiatrické;
3. jiné odborné léčebny, zejména
   a) léčebny nemocí vnitřních (léčebny chorob ústrojí oběhu krevního, rheumatismu a chronických onemocnění kloubů, nespecifických onemocnění plic a cest dýchacích, poruch zažívacího ústrojí, chorob jater a žlučníku, poruch vnitřní sekrece a výměny látkové, alergických chorob a j.),
   b) léčebny nemocí nervových,
   c) léčebny nemocí vnitřních a nervových,
   d) léčebny nemocí ženských,
   e) léčebny nemocí kožních,
   f) léčebny nemocí ústrojí močových,
   g) ústavy nápravné a výchovné péče o mládež, zejména dětské ústavy pro tělesně vadné, pro nápravu vad sluchu, řeči a zraku,
   h) ústavy rehabilitační;
4. ozdravovny (dětské, pro dorost a pro dospělé), ve kterých se osobám v rekonvalescenci nebo ohroženým na zdraví poskytuje za lékařského dozoru a vedení odborná ústavní péče, zpravidla s využitím vhodných klimatických podmínek a při dodržování potřebné životosprávy;
5. noční sanatoria, t. j. závodní lůžková zařízení, ve kterých se pracujícím s narušeným zdravím, avšak schopným práce poskytuje v době mimo zaměstnání potřebné ošetřování a léčení a umožňuje dodržování náležité životosprávy;
6. ošetřovací ústavy, ve kterých se pod lékařským dohledem ošetřují osoby stižené vleklými chorobami nebo nevyléčitelnými chorobnými stavy nevhodnými pro léčení v jiných zařízeních, osoby stižené trvalými vadami vylučujícími ošetřování v domácím prostředí nebo staré osoby neschopné práce, jejichž stav si vyžaduje zvýšené ošetřovací péče a které nemají nikoho, kdo by o ně mohl pečovat (domovy odpočinku).

(3) Odborné ústavy, které využívají přírodních léčivých zdrojů a klimatických podmínek, se označují jako lázeňské.

§ 17.

Transfusní stanice.

Transfusní stanice provádí hromadné odběry krve, vyrábí krevní konservy a produkty a zásobuje jimi i transfusními potřebami zdravotnická zařízení ve svém územním okruhu působnosti.

§ 18.

Stanice záchranné služby.

Stanice záchranné služby obstarává přepravu nemocných, rodiček a novorozenců a v naléhavých případech zajišťuje poskytnutí lékařské pomoci.

§ 19.

Výzkumné ústavy.

(1) Výzkumné ústavy jsou určeny pro řešení zvlášť závažných otázek z oboru preventivní a léčebné péče, se zvláštním zřetelem k hlavním úkolům zdravotně politickým.

(2) Kromě úkolů uvedených v odstavci 1 plní výzkumné ústavy zároveň i úkoly příslušných oddělení nemocnice se střediskem.

§ 20.

Názvy zařízení.

Názvy zdravotnických zařízení musí odpovídat předpisům tohoto nařízení; případné odchylky v názvech povoluje ministerstvo zdravotnictví.

Organisace zdravotnických zařízení.

§ 21.

Okresní a závodní ústavy národního zdraví.

(1) V zájmu prohloubení preventivní a léčebné péče a hospodárnějšího zvládnutí úkolů se sdružují v jednotné pracovní celky okresní nemocnice s okresními zdravotnickými středisky, porodnice, okresní zdravotnická střediska, obvodní zdravotnická střediska, lékařské stanice, ženské poradny, dětské poradny, ošetřovatelské stanice, stanice záchranné služby, noční sanatoria, jakož i transfusní stanice zřízené mimo sídlo krajského národního výboru.

(2) Všechna územní i závodní zařízení uvedená v odstavci 1 na území okresu se zpravidla sdružují v okresní ústav národního zdraví. Tento ústav je zařízením okresního národního výboru tvořícím základní plánovací jednotku a jednotný organisační, administrativní a hospodářský celek, samostatně rozpočtující i účtující; v jeho čele stojí ředitel lékař.

(3) Vyžaduje-li význam a rozsah závodu, po případě několika místně souvisících závodů zpravidla téhož podniku, zvláštní organisaci zdravotní péče, mohou být podle obdoby odstavců 1 a 2 se souhlasem ministerstva zdravotnictví sdružena příslušná zdravotnická zařízení v závodní ústav národního zdraví.

§ 22.

Krajské ústavy národního zdraví.

(1) Krajská nemocnice s krajským zdravotnickým střediskem a zpravidla i transfusní stanice a stanice záchranné služby v sídle krajského národního výboru se sdružují v krajský ústav národního zdraví.

(2) Krajský ústav národního zdraví je zařízením krajského národního výboru; jinak platí ustanovení § 21 odst. 2 věty druhé obdobně.

Ostatní zařízení.

§ 23.

(1) Zařízení zvláštního významu, která vzhledem k svým úkolům vyžadují ústřední řízení, jsou zařízeními ministerstva zdravotnictví. Jsou to:

1. výzkumné ústavy v oboru preventivní a léčebné péče,
2. odborné ústavy léčebné a ošetřovací s výjimkou léčeben tuberkulosních, léčeben psychiatrických, ústavů nápravné a výchovné péče o mládež, ozdravoven, nočních sanatorií a ošetřovacích ústavů.

(2) Zařízeními krajských národních výborů jsou krajské dětské nemocnice, léčebny tuberkulosní, léčebny psychiatrické, ústavy nápravné a výchovné péče o mládež, ozdravovny, kojenecké ústavy, dětské domovy a ošetřovací ústavy krajského významu.

(3) Zařízeními okresních národních výborů jsou závodní jesle, jakož i ošetřovací ústavy okresního významu. O podřízenosti ošetřovacích ústavů okresnímu národnímu výboru rozhoduje krajský národní výbor.

(4) Zařízeními místních národních výborů jsou územní jesle, jakož i ošetřovací ústavy místního významu; ustanovení odstavce 3 věty druhé platí obdobně.

(5) Národní výbory učiní potřebná opatření, aby v zařízeních uvedených v odstavcích 1 až 4 obstarávaly ústavy národního zdraví zdravotnické služby, které nejsou zajištěny vlastními silami těchto zařízení.

(6) Každé ze zařízení uvedených v odstavcích 1 a 2 tvoří základní plánovací jednotku a jeden organisační, administrativní a hospodářský celek samostatně rozpočtující i účtující, s výjimkou dětských domovů a ošetřovacích ústavů, jejichž správu obstarávají přímo krajské národní výbory. V čele všech těchto ústavů stojí ředitel lékař.

(7) Správu zařízení uvedených v odstavcích 3 a 4 obstarávají přímo příslušné národní výbory.

§ 24.

V zájmu účelného provozu může ministerstvo zdravotnictví sdružit v jednotné pracovní celky i jiná zdravotnická zařízení, než která jsou uvedena v §§ 21 a 22, zejména odborné léčebné a ošetřovací ústavy různého určení, které jsou v jednom lázeňském místě.

§ 25.

Zřizování a provozování zdravotnických zařízení.

(1) Zařízení uvedená v §§ 21 až 23 v rámci plánu zřizuje a provozuje orgán státní správy, kterému jsou podřízena, s výjimkou závodních zdravotnických zařízení, jež zřizují a udržují

závody v rozsahu určeném ustanovením § 9 zákona č. 103/1951 Sb. a předpisů podle tohoto zákona vydaných.

(2) Souhlas ke zřízení zařízení uvedených v §§ 21 až 23 uděluje

a) okresní národní výbor, jde-li o zdravotnická zařízení zřizovaná místními národními výbory,

b) krajský národní výbor, jde-li o zdravotnická zařízení zřizovaná okresními národními výbory, s výjimkou okresních nemocnic, okresních zdravotnických středisek a porodnic,

c) ministerstvo zdravotnictví, jde-li o zdravotnická zařízení zřizovaná krajskými národními výbory, o okresní nemocnice, okresní zdravotnická střediska a porodnice, jakož i jde-li o okresní a závodní ústavy národního zdraví.

§ 26.

Pomocná zdravotnická zařízení.

Zařízení pro první pomoc, lůžkové ošetřovny a jiná pomocná zdravotnická zařízení, která nejsou součástí zdravotnických zařízení uvedených v předchozích ustanoveních, zřizují a provozují zpravidla ze svých prostředků závody, úřady, ústavy a jiná zařízení, jakož i dobrovolné organisace a jiné instituce podle směrnic, které vydají příslušné ústřední úřady v dohodě s ministerstvem zdravotnictví.

Závěrečná ustanovení.

§ 27.

Ministerstvo zdravotnictví může ze zvlášť závažných důvodů provést nutné odchylky od ustanovení §§ 21 až 23, zejména:

a) povolit, aby krajské národní výbory organisovaly na území velkých měst zdravotnická zařízení odchylným způsobem,

b) podřídit v dohodě s ministerstvem vnitra jednotlivá zařízení jiným orgánům státní správy, než kterým se podřizují podle předcházejících ustanovení,

c) zřídit na území okresu dva okresní ústavy národního zdraví.

§ 28.

(1) Krajské a okresní národní výbory provedou podle pokynů ministerstva zdravotnictví potřebná opatření, aby zdravotnická zařízení do konce roku 1952 podle předchozích ustanovení

a) byla zařazena do jednotlivých druhových skupin a příslušným způsobem označena,

b) byla sloučena v pracovní celky a podřízena příslušným orgánům státní správy a

c) měla vymezen svůj územní okruh působnosti.

(2) Působnost Státního ústavu pro zubní lékařství a Státního endokrinologického ústavu jako samostatných zařízení skončí nejpozději do 31. prosince 1953.

§ 29.

Ministr zdravotnictví určí dobu, do které mohou některé úkoly preventivní a léčebné péče obstarávat lékaři ve vlastních ordinacích, a stanoví podmínky pro takový výkon preventivní a léčebné péče.

§ 30.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Zápotocký v. r.

Plojhar v. r.

25.

Vládní nařízení

ze dne 1. července 1952

o sloučení národních dopravních podniků „Československá plavba labská, národní podnik“ a „Československá plavba oderská, národní podnik“.

Vláda republiky Československé nařizuje podle § 7 odst. 2 zákona č. 311/1948 Sb., o národních dopravních podnicích, ve znění zákona č. 148/1950 Sb.:

§ 1.

(1) Národní dopravní podniky „Československá plavba labská, národní podnik“ a „Československá plavba oderská, národní podnik“ se slučují v jediný národní dopravní podnik s názvem „Československá plavba labsko-oderská, národní podnik“ a se sídlem v Praze; jeho vlastnická značka je „ČSPLO“.

(2) Na „Československou plavbu labsko-oderskou, národní podnik“ přecházejí všechna práva a závazky obou sloučených národních dopravních podniků.

(3) Ministr dopravy upraví podrobnosti tohoto sloučení.

§ 2.

Opatření učiněná ve shodě s ustanoveními tohoto nařízení před jeho účinností platí jako opatření učiněná k jeho provedení.

§ 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 30. června 1952; provede je ministr dopravy v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Zápotocký v. r.

Pospíšil v. r.

26.

Vládní vyhláška

ze dne 24. června 1952

o zrušení úroků z kmenového jmění národních a komunálních podniků.

Vláda republiky Československé usnesením ze dne 10. června 1952 stanovila podle § 8 odst. 2 věty druhé zákona č. 106/1951 Sb., o úpravě financování národních a komunálních podniků, takto:

Ustanovení § 8 odst. 2 věty prvé zákona č. 106/1951 Sb., ukládající národním a komunálním podnikům povinnost odvádět do státního rozpočtu úroky ze základních prostředků a z vlastních oběžných prostředků (úroky z kmenového jmění), pozbývá platnosti dnem 31. prosince 1952.

Zápotocký v. r.

Administrace: Praha III, Tržiště čís. 9. Telefon čís. 667-41 až 49. — Účet Státní banky československé čís. 108.011. — Roční předplatné Kčs 180.—, s přílohou Kčs 230.—. — Frankované reklamace se uznávají jen, dojdou-li do 28 dnů po vydání (zaplacení) reklamované částky (Sbírky). — Novinová sazba povolena poštovním ředitelstvím v Praze čís. 109.705/IIIa 1939. — Dohlédací poštovní úřad Praha 022. Tiskne Státní tiskárna, n. p. 01 v Praze.